

MINISTERUL FINANTELOR

Nr. /2024

APROB

Klaus-Werner IOHANNIS
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DE ACORD

Ion-Marcel CIOLACU
PRIM-MINISTRU

M E M O R A N D U M

De la: Marcel-Ioan BOLOȘ, Ministrul Finanțelor

Sebastian-Ioan BURDUJA, Ministrul Energiei

Simona BUCURA-OPRESCU, Ministrul Muncii și Solidarității Sociale

Sorin-Mihai GRINDEANU, Ministrul Transporturilor și Infrastructurii

Avizat: Marian NEACȘU, Viceprim-ministru

Luminița-Teodora ODOBESCU, Ministrul Afacerilor Externe

Alina-Ștefania GORGHIU, Ministrul Justiției

Temă: aprobarea negocierii Acordului de împrumut (Împrumut pentru politici de dezvoltare privind managementul fiscal și creșterea verde), dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și a semnării acestuia; și acordarea împuternicirii de semnare ministrului finanțelor

Prin Memorandumul nr. 726042/2024, anexat, a fost aprobată contractarea de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) a unui împrumut pentru politici de dezvoltare și/sau a unei serii de împrumuturi pentru politici de dezvoltare (de tip DPL¹).

În baza acestui Memorandum, în cursul lunii februarie 2024 s-a transmis BIRD cererea pentru contractarea unui astfel de împrumut.

¹ DPL – development policy loan (împrumut pentru politici de dezvoltare)

Împrumutul este destinat finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare.

Valoarea noului împrumut DPL, astfel cum a fost convenită cu banca pe parcursul pregătirii acestuia, reprezintă echivalentul în euro a 650 mil. USD.

Din punct de vedere al termenilor și condițiilor financiare, împrumuturile acordate de BIRD sunt competitive și mai flexibile decât celelalte instrumente de finanțare existente pe piața financiară internațională, contribuind la limitarea costurilor aferente portofoliului de datorie publică.

Conform politicii de cost a BIRD, maturitatea medie poate ajunge până la 20 ani, iar dobânda se calculează în funcție de o rată de referință (bazată în prezent pentru împrumuturile în euro, pe rata EURIBOR la 6 luni), plus o marjă variabilă².

Potrivit specificului, împrumuturile de tip DPL reprezintă atât o sursă avantajoasă de finanțare a deficitului bugetului de stat și/sau de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, cât și un instrument care sprijină implementarea unor măsuri de reformă menite să asigure sustenabilitate fiscal-bugetară.

Contractarea acestora este condiționată de:

- adoptarea unor acțiuni de reformă, care se convin cu finanțatorul și care trebuie îndeplinite anterior negocierii; și
- menținerea unui cadru de politici macroeconomice, corespunzător.

Matricea de politici aferentă acestui împrumut, astfel cum a fost convenită pe parcursul pregătirii împrumutului, cuprinde în principal acțiuni asociate reformelor urmărite în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență, grupate pe doi piloni, după cum urmează:

- Pilonul 1 - întărirea managementului fiscal, a incluziunii și a investițiilor publice verzi, care include acțiuni în principal în domenii cum sunt: reforma fiscală, reforma pensiilor, investiții publice verzi; și
- Pilonul 2 - promovarea finanțării private pentru tranziția verde, care include în principal acțiuni în domenii cum sunt: energie (energia regenerabilă, inclusiv energia eoliană offshore), transport, parteneriat public-privat.

Aceste acțiuni sunt detaliate în matricea de politici anexată (Anexa nr. 1)³, care include atât acțiunile preliminare (care stau la baza contractării), cât și indicatorii de rezultat care se vor măsura la închiderea împrumutului, în vederea evaluării performanței acestuia.

Potrivit calendarului actual, noul împrumut DPL este planificat a fi aprobat de Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii în cursul lunii iulie 2024. Pentru a permite încadrarea în acest calendar este necesar ca negocierea documentelor juridice aferente împrumutului să se desfășoare în perioada imediat următoare.

Toate acțiunile preliminare convenite în cadrul acestui împrumut sunt îndeplinite în integralitate.

² Potrivit politicii actuale de cost a BIRD, marja fixă este temporar suspendată

³ Document anexat inclusiv în limba engleză

Termenii financiari aferenți împrumutului DPL pentru care partea română a optat, luând în considerare politica de cost actuală a finanțatorului, sunt:

- împrumutul va fi echivalentul în euro a 650 mil. USD (valoarea în euro fiind stabilită pe parcursul negocierii conform politicii BIRD⁴, aceasta urmând a fi reflectată în mod corespunzător în Acordul de împrumut); având în vedere necesitățile actuale de finanțare, pe parcursul negocierii, partea română va discuta cu BIRD posibilitatea majorării sumei împrumutului, sub rezerva politicii acesteia și a acceptării de către Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii, caz în care suma astfel rezultată va fi actualizată în mod corespunzător în acordul de împrumut;
- maturitatea și graficul de rambursare a împrumutului: o maturitate de până la 15 ani, rambursarea urmând a fi realizată într-o singură tranșă la sfârșitul perioadei de maturitate, cu luarea în calcul a unei perioade de grație de 14,5 ani⁵;
- rata de dobândă este egală cu rata de referință (bazată pe rata EURIBOR la 6 luni) plus marja variabilă⁶, cu posibilitatea conversiei ulterioare, potrivit politicii finanțatorului;
- datele de plată: semestrial, la data de 15 ianuarie și 15 iulie ale fiecărui an;
- pentru a facilita gestionarea prudentă a datoriei generată de împrumut, se va menține posibilitatea recurgerii la conversia parțială sau totală a împrumutului tras atât din perspectiva valutei, prin posibilitatea conversiei acesteia, cât și din perspectiva tipului de dobândă, prin posibilitatea conversiei dobânzii, potrivit politicii standard a finanțatorului.

Potrivit politicii sale, Banca percepe un comision inițial în valoare de 0,25% aplicat la suma împrumutului, plătit în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a Acordului sau anterior efectuării tragerii din împrumut, oricare dintre acestea intervine prima, precum și un comision de angajament de 0,25% p.a. aplicat la suma netrasă din împrumut, plătit semestrial.

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, a comisioanelor și a altor costuri aferente împrumutului se asigură conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice guvernamentale.

În cursul lunii mai 2024, părțile au purtat o serie de discuții tehnice, inclusiv pentru clarificarea documentelor juridice aferente împrumutului, respectiv:

- proiectul Acordului de împrumut dintre România și BIRD (Anexa nr. 2)⁷;
- Scrisoarea pentru politici de dezvoltare⁸, document specific acestui instrument de finanțare, care face referire la cadrul macroeconomic și la măsurile de reformă întreprinse de partea română în domeniile respective (Anexa nr. 3);
- Documentul de program (care detaliază elementele privind programul pentru politici de dezvoltare, inclusiv matricea de politici aferentă).

⁴ cursul de schimb EUR/USD calculat de BIRD, valabil în ultima zi a lunii anterioare lunii în care are loc negocierea

⁵ Data finală de rambursare se va calcula, potrivit politicii de cost a finanțatorului, cu luarea în considerare a datei de aprobare a împrumutului de către Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii, element care ar putea necesita actualizarea maturității finale prevăzută în proiectul Acordului

⁶cota indicativă actuală a marjei Băncii fiind 1,16%

⁷ Document anexat inclusiv în limba engleză

⁸ Document anexat inclusiv în limba engleză

La discuțiile tehnice au participat reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, precum și ai ministerelor de resort/entităților cu atribuții în ceea ce privește acțiunile de reformă care fac obiectul împrumutului. Totodată, pe parcursul acestora au avut loc consultări și cu alte instituții de profil pentru clarificarea unor elemente prevăzute în aceste documente, inclusiv a unor elemente legate de indicatorii de rezultat.

Textul documentelor aferente împrumutului, astfel cum au fost transmise de Bancă în vederea negocierii, reflectă elementele discutate și convenite între părți pe perioada pregătirii programului pentru politici de dezvoltare pentru managementul fiscal și creșterea verde.

Ca urmare, pe parcursul negocierilor planificate a avea loc în perioada imediat următoare se are în vedere, în principal, reconfirmarea elementelor deja agreate, astfel cum sunt menționate în prezentul Memorandum și în documentele anexate și după caz, clarificarea unor elemente tehnice cum ar fi:

- elemente legate de transmiterea/prezentarea spre aprobare Comitetului Directorilor Executivi ai BIRD a documentelor negociate aferente împrumutului;
- termenul de intrare în vigoare a împrumutului, respectiv 180 de zile de la data semnării Acordului, pentru a permite părții române parcurgerea pașilor legali pentru ratificarea acestuia;
- aspecte legate de valoarea finală a împrumutului, conform celor prezentate mai sus, precum și elemente privind tragerea sumelor din împrumut;
- formularea acțiunilor preliminare (prevăzute inclusiv în Anexa 1 a Acordului de împrumut) pentru a fi în conformitate cu documentele care probează îndeplinirea acestora;
- aspecte legate de descrierea programului, respectiv a acțiunilor de reformă avute în vedere, precum și a indicatorilor de rezultat asociați acestora.

Din partea României, la negocieri vor participa reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, precum și, după cum va fi necesar, ai ministerelor de resort/entităților cu atribuții în ceea ce privește măsurile de reformă propuse în cadrul seriei de împrumuturi, delegația fiind condusă de Ministerul Finanțelor, în calitate de Împrumutat.

Considerăm că eventualele elemente/clarificări suplimentare care ar putea interveni vor fi în linie cu elementele de mandat prezentate mai sus și nu vor conduce la modificări de fond ale textului Acordului de împrumut, precum și ale celorlalte documente aferente programului, față de formele anexate și respectiv față de elementele de mandat ale părții române.

Pentru a permite încadrarea în calendarul de aprobare a noului împrumut DPL de către Comitetul Directorilor Executivi ai Băncii, respectiv prima parte a lunii iulie 2024, potrivit politicii finanțatorului, partea română trebuie să confirme acestuia aprobarea documentelor negociate, până la mijlocul lunii iunie 2024. Încadrarea în acest termen și astfel finalizarea procesului de contractare în cel mai scurt timp va asigura părții române posibilitatea accesării sumelor împrumutului în cursul anului 2024, conform necesităților de finanțare.

Pe cale de consecință, având în vedere necesitatea parcurgerii etapelor interne în regim de urgență pentru a asigura încadrarea în calendarul de contractare menționat mai sus și luând în considerare faptul că Acordul de împrumut astfel convenit între părți nu va conține diferențe substanțiale de fond față de forma anexată și respectiv a elementelor de mandat prezentate în acesta, conform prevederilor art. 16 alin. (1) al Legii nr. 590/2003 privind tratatele, a fost elaborat prezentul Memorandum, prin care se propune aprobarea negocierii și a semnării Acordului, într-o singură etapă.

După semnare, Acordul de împrumut va fi ratificat, în conformitate cu prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări.

Față de cele de mai sus, propunem:

- aprobarea negocierii Acordului de împrumut (Împrumut pentru politici de dezvoltare privind managementul fiscal și creșterea verde) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și a semnării acestuia; și acordarea împuternicirii de semnare ministrului finanțelor.

Anexăm următoarele documente:

1. Matricea de politici (Anexa nr. 1);
2. Proiectul Acordului de împrumut dintre România și BIRD (Anexa nr. 2);
3. Scrisoarea pentru politici de dezvoltare (Anexa nr. 3);
4. Memorandumul nr. 726042/2024, prin care a fost aprobată contractarea de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) a unui împrumut pentru politici de dezvoltare și/sau a unei serii de împrumuturi pentru politici de dezvoltare